

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 20. — STEV. 20.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 24, 1930. — PETEK, 24. JANUAR JA 1930.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

AMERIKA PRIPRAVLJENA NA RAZOROŽENJE

NARODI IMAJO RAZLIČNE POTREBE IN ZDRAŽENE DRŽAVE BODO V SOGLASU RAZOROŽEVALE

Prva seja razorozitvene konference je bila tako značilna. — Izjava načelnika ameriške delegacije, državnega tajnika Stimsona. — Vse se je vršilo v najlepšem redu. — Nikjer ni bilo opaziti niti najmanjšega znaka sovražnosti.

LONDON, Anglija, 23. januarja. — Ameriški državni tajnik Stimson je izjavil na prvi seji razorozitvene konference, da Združene države lahko skrčijo svojo mornarico. Po njegovem mnenju so zahteve raznih držav odnosne, in če bo našla konferenca temelj za dogovor, bo Amerika takoj znatno skrčila svojo mornarico.

Zaenkrat ni podal še nikake izjave glede mornariških zahtev Združenih drav, splošno je pa znano, da hoče imeti Amerika enako mornarico kot Anglija.

Na prvi seji so delegati pojasnili stališče držav, ki jih zastopajo. Nobena delegacija pa ni razkrila ničesar glede tonaze.

Delegati so se izražali s splošnimi izrazi, čeprav so nekateri navedli definitivne številke glede razdalje in dolžine obali.

Ministrski predsednik MacDonald je rekel po zaključku seje časniškim poročevalcem:

Seja je bila skrajno informativna, zanimiva in prisrčna. Razpravljal smo glede mornariških potreb posameznih držav. Na vrsto so priše le politične odgovornosti posameznih držav.

Delegati so povsem prijateljsko razpravljali.

Sir Morris Hankey je bil izvoljen generalnim tajnikom ter je imenoval vse delegate v trajni komitej, nakar je bila konferenca odgodena do prihodnjega tedna.

Separatni pogovori so se vršili tudi popoldne, in privatna pogajanja se bodo vršila ves teden.

Zborovanje je bilo povsem tajno. Časniški poročevalci niso bili navzoči.

ŠTUDENTI IN PROFESORJI PROTI de RIVERI

Vseučiliški svet podpira
dijaški štrajk, ki je na-
perjen proti ministrske-
mu predsedniku de Ri-
veri.

MADRID. Španska, 23. januarja. — Svet madridskega vseučilišča je soglasno odobril peticijo dijakov, ki stavkajo in ki so predložili svoje zahteve ministrskemu predsedniku de Riveri, dačim jih on ni hotel sprejet.

Ta akcija je sledila sestanku upravnega sveta in odobrila jo je večina profesorjev.

Ministrski predsednik ni hotel sprejeti dijaške delegacije. Posledica tega je bila včerajšnja stavka, tekom katere so ognjegasci brizgali vodo v stavkujoče studente in študentke.

KUHARICA PODEDOVALA MILLION DOLARJEV

PRAGA. Čehoslovaška, 23. jan. — Najbolj srečna ženska v vsej Čehoslovaki je kuvarica Rozalija Poláková, ki služi pri nekem zdravstvu v Znsku. Ženska, ki je stara 45 let, služi pri družini zdravnika ždavšte, let in danes je dobila od nekega odvetnika v Združenih državah pismo, v katerem jo obveščajo, da ji je zapustil neki bratrac ne premoženje, ki znaša milijon ameriških dolarjev.

Ona pravi, da noče zapustiti službo pri doktorju in da bo razdelila zupčino med revne kmečke roditnike in da bo ohranila zase le majhen del premoženja.

PREJSNJI KAJZER

SE TOŽARI

BERLIN, Nemčija, 23. januarja. — Neki zastopnik prejšnjega nemškega kajzera je vložil tožbo proti glavnemu uredniku Morgenpost, ker ga je list javno oblastil in insultiral. Kajzer nima drugega dela kot prerekati se z listi, ki ne trobijo v njegov rok.

Primo de Rivera je izdal komunikat, da so profesorji prostovoljno odstopili.

PRIZADEVANJA MOKRAČEV

Organizirana opozicija proti prohibiciji skuša uveljaviti preklic krajnih postav. — Nikake pomoči od kongresa.

WASHINGTON, D. C., 24. jan. — Voditelji mokračev so sprožili gibanje za izvolitev državnih zakonodaj, ki bodo razveljavile sedaj obstoječe suhaške postave.

Po njihovem mnenju bodo državne zakonodaje rešile prohibicijski problem, ne pa kongres.

Izvedelo se je namreč, da sta Hoover in njegova komisija sklenila odvetni zvezni vladi precejšnji del naloge glede izvedbe postav ter ga poveriti posameznim državam.

Ce bi bil novi načrt uveljavljen, bi imeli zvezni uradniki več časa in prilike, za patruliranje ob meji in obali. Najbrž se bi jim tudi posredilo arretirati one butlegarje, ki stratajujo v velikem obsegu.

Po mestih bi vseh bi krajne oblasti vrstile policijsko delo, in v več kot enem oziru bi obvezil krajnje (local option) sistem.

Senator Watsworth iz New Yorka, ki je načelnik Zveze proti osmajstemu amendmentu, pa je zato, da ostane ta problem v rokah zvezne vlade.

SOVJETI PROTI KULAKOM

Predsednik centralnega izvršilnega odbora pravi, da je predpogoj komunizma socijalizem.

MOKVA, Rusija, 22. januarja. — Predsednik centralnega izvršilnega odbora, Mihail Kalinin je izjavil, da je sovjetska vlada sklenila iz predstavnikov razred kulakov (ruskih veleposestnikov).

— Ne samo, da bomo iztrebili veleposestnike — je izjavil, — ampak ugledili tormo pot za čisti socijalizem, ustvarili novo družbo ter slednji dosegli naš končni cilj — komunizem.

Cilj popolnega komunizma bo dosegel, če bo vsak član družbe delal prostovoljno po svojih zmožnostih ter si prilastil le toliko, kolikor potrebuje.

Predno zamore obstojati resničen komunizem, moramo preživeti stadij socijalizma.

— V dobi socijalizma bodo seveda ostale razlike v bogastvu, to, da izkoriscanje potom posameznikov bo nemogoče, ker proizvodnja redstva ne bodo več privatna lastina, ampak bodo last države.

Rdeče armade toliko časa niso mogele odpraviti, dokler bodo topovi kapitalističnih dežel namerjani na naravnost na Sovjetsko Unijo.

Stirje carski častniki obsojeni na smrt.

LENINGRAD, Sovjetska Unija, 23. januarja. — Danes so bili obsojeni na smrt stirje bivši častniki nekega carskega polka, med njimi tudi stotnik Albert Schiller. Oboženi so bili, da so snovali monarhistično zrasto. Peti oboženec je bil obsojen na deset let ječe. Njihov namen je bil pomagati na prestol velikemu knezu Cirilu. Pred sodiščem je izjavil Schiller, da je odločen nasprotnik boljševizmu. Vedel je, da ga bo zadela smrtna kazen zastran njegovega delovanja, pa je zadovoljen, ker je napram carju storil svojo dolžnost.

BERLIN, Nemčija, 23. januarja. — Neki zastopnik prejšnjega nemškega kajzera je vložil tožbo proti glavnemu uredniku Morgenpost, ker ga je list javno oblastil in insultiral. Kajzer nima drugega dela kot prerekati se z listi, ki ne trobijo v njegov rok.

Primo de Rivera je izdal komunikat, da so profesorji prostovoljno odstopili.

KAMPANJA DELAVSKE FEDERACIJE

Green je rekel, da organizatorji niso vsiljivci, ampak da so prišli na direktno vabilo južnih delavcev.

BIRMINGHAM, Ala., 23. januarja. — Danes je otvoril tukaj predsednik Wm. Green veliko organizacijsko kampanjo Ameriške Delavske Federacije. To se je zgodilo na shodu, katerega se je udeležilo nad pet tisoč oseb.

Green je pozdravil predsednikom komisije J. M. Jones ter rekel, da bo šla mestna uprava organizatorjem v vseh oziroma na roko.

Najprej sta govorila J. C. Barrett, predsednik Central Labor Union in J. L. Hurst, predsednik Alabama Federation of Labor.

Glavni govor je imel pa Green.

Poudaril je, da organizatorji Ameriške Delavske Federacije niso vsiljivci, ampak da so prišli na Jug in direktno vabilo južnih delavcev.

— Mi nismo prišli sem, da se bojujemo, pač pa zato, da sodelujemo. Potom konferenca in pogajanje je mogoče dobiti več doseči kot pa potom boja. Ce pa ne bo drugače in nam bo boj vsiljen se bo znala Ameriška Delavska Federacija boriti do skrajnosti. Naš namen je, da napravimo Ameriko res ameriško.

Green je citiral Woodrow Wilsonovo besedo, da imajo delavci isto pravico do organizacije kot podjetniki.

Ako ne bodo delodajalci na Jugu dovolili delavcem, da vstopijo v Ameriško Delavsko Federacijo, bodo naleteli na velik odpor. Dosež miroljutni delavci se bodo prelevili v radikalce, katerim ne bo mogoče tako zlepia ugoditi.

Delavci zahtevajo 44-urni delovnik in petnedeljni delovni teden.

Krajši delovni teden je zato potreben, da se odpomore brezposelnosti. Vsled namestitvi novih polnopnejsih strojev je izgubilo na tisoče delavcev delo in zasluzek.

POTRES V SAN FRANCISCU

SAN FRANCISCO, Cal., 23. jan. — Po mestih ob Pacifični obali bo najbrž zastražalo 15,000 članov International Ladis Garment Workers, ako gospodarji ne bodo ugodili njihovim zahtevam.

Ne samo, da bomo iztrebili veleposestnike — je izjavil, — ampak ugledili tormo pot za čisti socijalizem, ustvarili novo družbo ter slednji dosegli naš končni cilj — komunizem.

Cilj popolnega komunizma bo dosegel, če bo vsak član družbe delal prostovoljno po svojih zmožnostih ter si prilastil le toliko, kolikor potrebuje.

Predno zamore obstojati resničen komunizem, moramo preživeti stadij socijalizma.

— V dobi socijalizma bodo seveda ostale razlike v bogastvu, to, da izkoriscanje potom posameznikov bo nemogoče, ker proizvodnja redstva ne bodo več privatna lastina, ampak bodo last države.

Rdeče armade toliko časa niso mogele odpraviti, dokler bodo topovi kapitalističnih dežel namerjani na naravnost na Sovjetsko Unijo.

— Peti oboženec je bil obsojen na deset let ječe. Njihov namen je bil pomagati na prestol velikemu knezu Cirilu. Pred sodiščem je izjavil Schiller, da je odločen nasprotnik boljševizmu. Vedel je, da ga bo zadela smrtna kazen zastran njegovega delovanja.

Bolzen je izbruhnila v isti hiši, v kateri je že prejšnji teden razsaja. Zdravstvene oblasti so našle v hiši dosti podgan ter ukrenile vse, da jih pobujejo.

SPOR MED MEHIKO IN BOLJŠEVIKI

Med mehiško vlado in n sovjetsko Rusijo so prekinjeni diplomatski odnosaji. — Za vzrok na vajajo propagando.

MEXICO CITY, Mehika, 23. jan. Posluži zunanji minister Genaro Estrada je danes objavil, da je Mehika prekinila diplomatske odnose s sovjetsko Rusijo.

To se je zgodilo vsled protimehiških demonstracij, ki so jih vpravili pred kratkim komunisti pred mehiškimi poslanstvimi v Washingtonu, Buenos Aires in Rio de Janeiro.

Tzadavno uradno poročilo se glasi:

— Mehikiška vlada prav dobro vedo, da so bile demonstracije proti našim ustanovam in narodni revoluciji zasnovane v Rusiji in vodene od tam. Znano je tudi, da komunistične skupine, ki vodijo to propaganda ne delujejo neovdovisno, ker je vsaka politična organizacija one dežele podprtva sovjetski vladi.

Nadalje je izjavil minister, da je poslanik v spremstvu svojega štaba že odpotoval iz Moskve. Tam je postal sam neki tajnik, ki nadzoruje arhiv.

Zadnje dni so arretirali v Mehiki več skupin, ki vodijo to propaganda in delujejo neovdovisno, ker je vsaka politična organizacija one dežele podprtva sovjetski vladi.

Uradniki Lig narodov vidijo le možnosti: ali naj se predloži vprašanje Lig narodov, ali pa kaki panameriški skupini, ki naj bi izvedla končno uravnavo.

OROŽJE PROTI TANKU

LONDON, Anglija, 23. januarja. — Kot številni drugi taktiki skušajo tudi angleške armadne oblasti najti orožje, s katerim se bo mogoče uspešno boriti proti tanku, ki se je hitreje razvil v mirovinči časih kot pa tekom vojne. Orožje, s katerim se bo mogoče boriti proti tanku, mora biti zelo giblje in premično. To je izjavil Sir Webb Gillman, član armadnega sveta.

NOYES V BARCELONI

BARCELONA, Španska, 23. januarja. — Frank C. Noyes, predsednik Ass. Press je dobil danes povabilo od župana mesta Barcelone, Barona de Viver, naj bo jutri njegov častni gost. Danes popoldne se je zasidral s pionirji France, na katerem potuje Mr. in Mrs. Noyes po Sredozemskem morju, izven pristanišča. Obala imela skrajno priljivo potovanje po Sredozemskem morju.

PET MRTVIH V ZRAČNI NESRECI

PARIZ, Francija, 23. januarja. — Pet oseb je bilo ubitih v zračni nesreči, ki se je pripetila med Havrom in Lille. Nesreča je bila posledica negle, kajti pilot, ki je moral v silu vristi, se je prekucnil preko skal in bležal šestdeset jardov spodaj na morski breg. Ribiči so našli trte ter jih agnosirali.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	\$6.50	Za pol leta
Za pol leta	\$3.00	Za inozemce za celo leto
Za celo leto	\$1.50	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izjemno redelj in praznikov. Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priznajo. Dopol naj se bavaš poslati po Money Order. Pri spremembri kraja nasročnikov, prosimo, da se nam tudi prejavite bivališče nazaj, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 2878

REGISTRIRANJE INOZEMCEV

Izvršilni odbor Ameriške Delavske Federacije je na svojem zadnjem zborovanju v St. Petersburg, Fla., odobril sklep delavskega tajnika Davisa, naj se registrira vse nedržavljanje.

Ta odredba bi baje znatno zmanjšala število nezaposlenih.

Delavski tajnik Davis si že več let prizadeva doseči, da bi se moral vsak nenaz uralizirani inozemec registrirati.

Proti temu predlogu se je pa kmalu pojavila velika opozicija, na drugi strani je pa imel predlog le neznantno število javnih zagovornikov.

Sedaj je pa naenkrat dobil delavski tajnik mogočnega pomagača.

Če se je izvršilni odbor Ameriške Delavske Federacije izrekel za registracijo, so dobili prost pot vsi javni in prikriti sovražniki delavskega gibanja.

Policijnska odredba, ki je veljala v splošnem za ponizovalno, bo uveljavljena.

Zakaj je zahteval izvršilni odbor registracijo?

Green je izjavil, da se vtihotapi dandanačnji v Združene države ogromno število delavcev, ki potem odjedajo ameriškim delavcem kruh.

"Vsak delavec, ki se je postavno preselil, naj bi imel vedno pri sebi izkaznico, s katero bi se lahko na zahtevo izpričal. Na ta način bi hitro izsledili one, ki so se nepostavno priselili in bi jih poslali nazaj, odkoder so prišli.

Vodilni može Ameriške Delavske Federacije nameščajo v ozkosršnem interesu postavno priseljenih uvesti nekako policijsko vlado, katero so večinoma vse evropske države že zdavnaj odpravile.

Vojna za demokracijo torej vendarle ni bila vojenna na zaston!

Ako bo Davisov predlog uveljavljen, bo imel policist pravico, ustaviti slehernega odraslega človeka na ulici, pri delu, v tovarni, na železnicu ter zahtevati od njega dokaz, da je prišel postavnim potom v deželo.

Državljanji in nedržavljanji, postavno in nepostavno priseljeni bodo vedno izpostavljeni temu nadlegovanju.

Kot se vrše sedaj prohibicijski pogoni, tako se bodo vršili pozneje pogoni na priseljence in nedržavljanje.

Kdaj so začeli naši politiki govoriti o registraciji?

To se je zgodilo začasa vojne, ko sta šovinismem in mrzljina napram tujeem dosegla svoj višek.

Tedaj se je pojavila ta zahteva.

Toda stari Gompers je bil odočno proti nji.

Gompers je bil starokopiten in nazadnjaški, toda vse kaže, da ga je Green v teh dveh lastnostih visoko prekosil.

PROSLAVA TISOČLETNICE S PRETEPI IN RANJENCI.

Izlandija je mireša dežela, nikoli se ni bilo slišati "kaj razburljivega od tam". Nje tla so med najbolj ognjenimi na svetu, saj so kar posuta z vulkani in vulkanskimi pojavi, toda nje prebivalstvo slove po svojem mirsem temperamenti. In vendar so imeli Islandanci te dnevi tudi svoj razburljivi intermezzo. Poštna uprava je bila izdala novo serijo znakov v proslavo tisočletnje islandanske države. Pred poštним uradom v glavnem mestu Reykjaviku se je zbralo na stotine filatelistov in prekupovalcev z znakovimi, ki so hoteli priti do teh znakov. Nastalo je prerivanje, iz pretepa strahovit pretep in izgredni in ranjeni. Rezultat je bil ta, da ni nihče dobil niti ene znake.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Iz Slovenije.

Smrtna nesreča v Ljubljani.

4. januarja okrog 5.30 je bila obveščena rešilna postaja o težki nesreči, ki se je pripetila malo pred imenovano uro v delavnici pekovskega mojstra Vinka Potarja na Zaloški cesti v Mostah št. 16. Telefončni poziv se je glasil, naj organi rešilne postaje, nemudoma prije z rešilnim avtom na kraj nesreče. Ko so došeli reševalci do prejšnje hiše, so našli v delavnici izati na tleh nepremico 20-letnega pekovskega pomočnika Antona Štemfela, ki ga je malo prej podrl električni tok.

Mlad pomočnik je bil okrog 5.15 pospanec v usajanjem kruha v peč. Pri tem je kakor že preje velikokrat prijet za premično električno žarnico, da si pri delu posveti, dočim je dobro reko zgrabil želesno kljuko pri tratičah peči. Toda — kakor si ustrelil vanj, se je Štemfel zgrupil in občudil. Na pomoč sta mu takoj prihitala druga dva tankaj zaledeni pomočnika Ivan Kaplan in Frani Gospodar. Videč, da se prvi pomočnik na gane sta sklicala vse domače, nakar je nekdo hotel k telefonu in obvestil o nesreči rešilno postajo. Reševalci so skušali spraviti ponesrečeno zopet k zavesti s pomocijo umetnega dihanja, kar pa se jim ni posrečilo. Ničesar ni mogel noseći tudi medtem poklicani zdravnik dr. Perko, ki je dal žrtvi električnega toka več injekcij. Uboši Anton Štemfel je bil mrtve.

Pozvana komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Avramović in dežurni uradnik Kek, je ukrenila, da se ponesrečenca prepelje v mrtvansko k Sv. Kristofu. Kakor se je moglo ugotoviti, je prijet nesrečni Štemfel za slabu pritrdilo žarnico z potnim rokami, pri čemer je prišel v kontakt z električnim vodom. Ker je istočasno pograbil z drugo roko za želesno kljuko, je šin električni tok fantu v telo in ga strezel tako močno, da je bil na mestu mrtve. Smrt je pospešilo dejstvo. Štemfel zato pokojni Štemfel zelo močno srno napako.

Štemfel, ki je našel smrt tako neprizakovano, sredi dela, je bil doma iz Petrovega vrha pri Šmilhevnu na Dolenskem. Tragična smrt mladega, pridnjen v priljubljenega fantu se je hitro raznesla po Vodnem, kjer je vzbudil globoko sčutovanje in žalost.

Štemfel, ki je našel smrt tako neprizakovano, sredi dela, je bil doma iz Petrovega vrha pri Šmilhevnu na Dolenskem. Tragična smrt mladega, pridnjen v priljubljenega fantu se je hitro raznesla po Vodnem, kjer je vzbudil globoko sčutovanje in žalost. Štemfel je bil prej nasilno in naumet način razločeno. Tej svrhi bi lahko služila upravna reforma, ki bi bila temelj za narodno jedinjenje in bi spojila vse one življe, ki spadajo skupaj ne samo po svoji enaki duševnosti, kakor predvsem na temelju enakih živilninskih pogojev. Če so ločile od Slovakov pokrajinske meje med Moravsko in Slovaško. Jasno je bilo, da bi se narodno in državno edinstvo uvedlo pokrajinske ustave vrnili zopet v predrevolucionarni, madžarski čas.

Gd. oseblin umrl.
Dne 9. januarja okrog pol 12. počasi je prišel k hlapcu Fr. Drevenšku v gostilni Beranič na Tržaški cesti moči, star 35–40 let, ki je že večkrat tam v konjščku hlevu prenočil, in prosil zopet za prenočitev v hlevu. Ker je bil videti popolnoma pijan in je drgetal ob mirazu po celem telesu, se ga je hlapec umislil in dovolil. Možakar je zlezel pod jasli, še krepo potegnil žganje in steklenice, nato pa trdno zaspal. Ker je tudi še dne 10. jan. ob 2. po poldne tam ležal, je hlapec željal pogledat in je videl, da je moč v izzavesti in da ima na nogah, na katerih je imel samo stare razdrapine galoše, močne oseblinske. Živilj je stvar na težilenu oddelku, ki je neznanca takoj spravil v bolnično. Tudi tam se moč ni zavedel, kljub injekcijam, in je že istega večer ob pol 9. umrl. V njegovih žepih niso našli nenesčesar razen objave mariborske borze dela, ki giasi na ime Fed. Mežič iz Podčetrtek in ki mu daje pravico vožnje iz Maribora v Rogačko Slatino.

Obcojen gorenjski apaš.

Polde Debeljak, komaj 30-letni postojč, veseljak in drzen vlonjilec, doma tam iz Zgor. Bitenj pri Kranju se je moral skupno z elektroprivojnim in skrbno negovanim muzikantom Lojetom zavestiti pred tričlanskim kazenskim senatom deželnega sodišča zaradi mnogih tativ in drznih vlonjov, ki jih je lani od spomladi do poletja izvrševal po raznih krajih Gorenjske, sčisto v okolici Kranja. Odnasel je samo denar, srebrnino ali druga dragocenosti. V veseli družbi je denar razispal. Na vlonjilskih poходih je Poldeta spremljal veseli muzikant Lojze s svojo lepo harmoniko, na katero je igral razne plesne in težke melodije. Lojze se sicer dejansko ni udeleževal tatinských operacij državnega gorenjskega apaša Poldeta, toda bi je indirektno udelezen pri neki tativni, ko je od Poldeta dobil bankovec za tisoč dinarjev. Žejni gestje so se gotovo dobre našli dobre kapljice, ki so tudi nekaj vse s seboj. Po do-

lani spomladi je bilo po mnogih krajih Gorenjske izvršenih nebotativ in vlonjov. Sum je pakel na Polde in tovariša. Debeljak je tativne le deloma priznal, večje pa neskljivo. Ima na vesti okoli 15 večjih tativ.

Za toršice svojemu delovanju si je izbral Polde kraje okoli Kranja, kjer je raznem kmeton in kmetiaci pokrajev in odnesel nad 8300 dinarjev gotovine v raznih bankovcih. Pri nekaterih kmethih je imel veliko srečo. Tako je Francetu Hafnerju v Spod. Bitenj odnesel kar tri bankovce po 1000 Din in 15 bankovcev po 1000 Din. Tudi drugim kmetom je pobral mnogo bankovcev. Pred sodniki se je Polde Debeljak prav drzno zagovarjal.

Polde Debeljak, ki je bil že neštevkar kaznovan, je bil obojen na 2 leti robne (težke ječe). Njegov spremljevalec Lojze pa na en mesec težke ječe in hkratu na denarno globo 500 Din, ki je sedaj pri sodbah zaradi deležnosti tativne občinstva.

Prej izgornje zopet k zavesti s pomocijo umetnega dihanja, kar pa se jim ni posrečilo. Ničesar ni mogel noseći tudi medtem poklicani zdravnik dr. Perko, ki je dal žrtvi električnega toka več injekcij. Uboši Anton Štemfel je bil mrtve.

Štemfel je izjavil, da se pritoži na vlogu inžistarca. Lojetu se je vstreljalo.

Smrtna kosa.

Umrl je v splošni bolnici Karel Vojir. Pokojnik je bil zelo izobražen in gobernik ter je od prevrata dajeval sodeloval v opernem orkestru.

— Po dolgotrajni bolezni je preminul na Gradišču pri Radovljici mizar Franc Resman, ki je bil zaradi svojega pripljuvega in blagega značaja povseni priljubljen.

— V St. Rupertu je umrl Leon Knez.

— V Ljubljani je umrl Berta Corlary, nadučiteljica v pokolu.

Aretacija iz Gradiške pobeglega mladeniča.

Orcniki so aretirali 22-letnega mladeniča Kriznika zaradi tativne mrtve. Ob tej priliki je prislo nih dan, da je fant precej podvrgen zanimanju za tujo lastnino. Tega tudi sam nih ne taji.

Štemfel, ki je našel smrt tako neprizakovano, sredi dela, je bil doma iz Petrovega vrha pri Šmilhevnu na Dolenskem. Tragična smrt mladega, pridnjen v priljubljenega fantu se je hitro raznesla po Vodnem, kjer je vzbudil globoko sčutovanje in žalost.

Štemfel je bil prej nasilno in naumet način razločeno. Tej svrhi bi lahko služila upravna reforma, ki bi bila temelj za narodno jedinjenje in bi spojila vse one življe, ki spadajo skupaj ne samo po svoji enaki duševnosti, kakor predvsem na temelju enakih živilninskih pogojev. Če so ločile od Slovakov pokrajinske meje med Moravsko in Slovaško. Jasno je bilo, da bi se narodno in državno edinstvo uvedlo pokrajinske ustave vrnili zopet v predrevolucionarni, madžarski čas.

Huda Neža.

Amerikanca Neža, ki je prisla iz Amerike lanske pomlad, se je jela doma na Dolenskem dočakala. Na hodniku je bila precej velika gneca, je razlagal fant svoj žalosten poklic. Ko so priceli Krizniku preiskovati žege in splošno, se je zagrešil Slovanom sovražni elementi, in smo dovolili, da so nas drugi prehitili. Jutro so se odpravili na Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, odstranila je pokrajinske meje in uvedla banovine, ne da bi se brigala za stare meje Hrvatsko in Srbijo. Kako dalet smo danes zaostali za krepko enotnostjo bratskega naroda, enake krvi! Nismo napravili niti koraka naprej, pač pa smo se v slovaškem vprašanju z uvedbo pokrajinske ustave vrnili zopet v predrevolucionarni, madžarski čas.

— Ali ve stavnik, da se je oder podrl? — so vprašali zidarja.

— Mislim, da ve, ker je stal pod njim.

— Ali verjamete, gospodinja, da bi brez sporta ne mogel živeti?

— Kateri vrste sporta pa gojite?

— Nobenega pa pa imam trgovino s sportnimi potrebnostmi.

— Predno se zarociva, mi moras nekaj obljubiti.

— Rade vojne. Kaj pa?

— Da ne bo nikoli plesa.

— Ze tretjic se poročim v isti obliki. Prihodnjic si dam naredit novo, ali pa ostanem vdova.

— Bojte se me, je kričala huda Neža, "še policijo bom začgal!"

Neža sedi zaenkrat še v zaporu in zdaj čakajo na policijo, kdaj bo pričelo goreti.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Z AMURSKO ŽELEZNICO V VLADI-VOSTOK

Zaradi rusko kitajskega spora je prekosibirska železnica ob rusko mandžurski meji že od srede julija zaprta. Kdor potuje na Kitajsko, ne more naravnost v njen severni del, ampak je primoran sesti na železnicu in se peljati v velikem ovinku v Vladivostok. Tam se lahko v kremlje vso Vzhodno Sibirijo. Rdeča zastava se zopet vije nad Vladivostokom. Toda baš pod začetilo te zgodne zastave se razvijejo, ki postaja silno opasen ruski sovjeto. To je korejsko Naseljevanje. Korejci tvorijo v Vladivostoku in zaledju kakšno tretjino prebivalstva. Naseljujejo se kot kmetiči in napredujejo stajajo kot izvrstni vrtnarji. Seveda se danes pridružujejo komunističnim organizacijam, kar jim samo koristi. — Vprašanje, v koliko so prepričani komunisti, ostane pri tem svedetvem odprtih. S tem, da so člani komunistične stranke, dosežejo povsod samoupravo in druge pravice priključenih skupin. Tukaj žive znatno lažje in bolje nego doma, ker žive samo od dneva. Japonska pa natomu podpira to gibanje in izseljevanje in posilja. Korejci tako v ruske kakor kitajske kraje. Izven dvoma je, da mora, če bo proces dozorel v tej smeri, enkrat priti do vprašanja, kdo ima največ pravice v deželi? Se več pravice kot Japonci pa bi ob času takega razmotrjanja imela Kitajci, ki jih ločijo od Korejcev še večja nasprotstva nego Rusi. Zakaj Korejci so se začeli v teh krajih naseljevati še v novejšem času, medtem ko so bili Kitajci že pred stoletji tukaj. Prisli so sem na isti način kakor na Sunde otoka, na Straits Settlements itd., torej ne kot kolonisti, ampak kot trgovčiči, podjetniki, posredovalci. Ozemlje Usuri je bogato na neobičajnih produktih, ki se zlasti na Kitajskem dragično plačujejo. Tu rase in uspeva rastnila šen-šen, kateri pripisujo edutovorno zdravilo moč; tu so dalle gobe, podovaliva se neke posebne vrste usnje školjke, kože in rogovje pantrijskega jelena. Privilačna je poleg tega trgovina s soboljevino. Ponekod se bavijo Kitajci tudi s pridobivanjem zlata. Kitajci pa zaslužijo posebno pozornost tudi zaradi nekakšne vrste samouprave, ki so jo uživali že izza najstarejših časov. Se zdaj so tu čisto ločene stare kitajске naselbine. Nikjer ni kmetič, ki bi ti, kakov je na sibirske kolovorobe v navadi, ponujale kurelino, jajca, kruh, maslo in druge prigizke. — Gospod se všeč brez konca in kraja. In med gozdovi so velika močvirja, katerim se mora železnica včasihogniti v velikem loku. Tako je moralna izgledati Nemčija za Tacitovih časov. In vendar: prisel bo das, ko se bo vse to spremeno v plodno zemljo, ko se bodo tod raztezale rodovitne pokrajine in bodo vse tod hodra mesta in vasice.

Ko mine gorovje, pridrda vlak na siroke ravnice rek, ki hite proti Amuru. Pri Habarovsku mora čez reko Hajlungkang (Reko črnega zmaja). Potem zavije na jug in teče vzdol Usurija naravnost proti Vladivostoku, najjužnejšemu mestu "Zdrženih ruskih socialističnih republik". Tukaj popotnik zavri svoje občolovanje, da mora po takšnem ovinku na Kitajsko. Razstavlja ga spoznanje, da je tu prav za prav že na kitajskih tleh, oziroma na ozemlju, kjer se meša rusko, kitajsko, korejsko in japonsko prebivalstvo in kjer nastajajo bas zaradi tega napetosti in zmešljave vredne vse pozornosti, ki prehaja že naravnost med probleme Tihoga oceana tega zglednega "morja odločitev".

Nazadovanje Kitajcev v Vladivostoku je posledica sovjetske politike, ki je ukinila zasebno trgovino, uničila privatno pobudo in silno otežila življenske razmere prejšnjim trgovcem. Kitajski način življenja, zlasti v inozemstvu, pa je v silni opreki s komunizmom in njegovimi načeli. Tako na primer izhaja v Vladivostoku en sam kitajski listič, v katerem odmenvajo komunistična gesla. In se ta se malo čita in se manj uvažuje. Tudi odstotek komunističnih strankarjev med Kitajci je silno nizek. Lepo kitajsko trgovino so danes izgubile. Sovjetska vlada je prodajo po državila v Kitajci, ki so prej obvladovali visoke pozicije, so se moralni zadovoljiti z nižjimi položaji. Postali so obrtniki, čevljariji, krojaci, fotograf, brvci, čolnarji, nosači in podobno. Seveda so tudi tukaj može na svojem mestu in skušajo izpodriti Ruse, kolikor se ti umikajo.

Postavljena krvica se je godila imovitim Kitajcem v Vladivostoku sprito rusko kitajskoga spora. Oblast je vrgla in ječo nad 400 imovitih ljudi. Ostale je vzel v zaščito nemški konzul v Vladivostoku. Kitajce pa izpodjeta tudi velikanska draginja, odnosno nezmož-

BODITE UDOLNI

PRIŽGITE LUČI!

SVETLOBA JE POTREBA v vsakem domu, ne pa razkošje.

Zakaj bi SKOPARILI S SVETLOBO? Električna luč je tako poceni, da štedite, če se je v izobilu poslužujete. Tok za svetilko 50 wattov stane samo en cent za dve in pol ure, po najvišji ceni v našem seznamu.

MODERNA SVETLOBA odkriva le-pote vašega doma. Doda jim svoj lastni kras in sijaj.

MODERNA SVETLOBA vas ščiti pred padci in trčenji, posebno v slabu razsvetljeni sobah, kar povroča 40% ne-sreč v domu.

MODERNA SVETLOBA prepreča na-penjanje oči, česar posledica so razne nevarne bolezni, posebno med otroci in mladimi ljudmi.

OBILNA SVETLOBA, strokovnjaško napeljana, je **POTREBA**, ne razkošje.

NAŠI INŽINIRJI ZA RAZ-VELJAVO

bodo pregledali vaš dom, u-rad, tovarno, trgovino ter po-magali spraviti razsvetljavo do modernih standardov. Pu-služite se jih. Njihova služba vas ne bo nis stala.

THE NEW YORK EDISON SYSTEM

McLean

President

The New York Edison Company

The United Electric Light & Power Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

New York & Queens Electric Light & Power Company

The Yonkers Electric Light & Power Company

nost, da bi neorganizirani dobili sredstva, ki so potrebna ne le za življenje, ampak za prospeh vseč. Kdor se ne postavi v vrsto, ne dočiščas. Pod tem razmerami se tu di Kitajci vklanjajo in romajo nazaj tja, odkoder so prisli njih predniki. Ko je pisek teh vrstic stopil na malj japonski parnik, da se odpelje v Gensan, se je na njem trlo kitajskega življa, ki se je trumoma vračal v domovino.

Nazivlje temu smo lahko uverjenci, da pomeni to izseljevanje kitajskega elementa odtod same zacetnem umiku. V Kitajcih namreč živi prepirčanje, da je Amur naravna mejo med Rusijo in Kitajsko, zaradi česar ima Kitajska pravico, zahtevati ozemlje Usure zase. Ta zahteva sicer še ni izredena, postala pa bo aktualna, čim bodo no-tranje prilike na Kitajskem konso-lidirane. Prisel bo čas, ko bodo trčili drugi v drugega ruski, kitajski, japonski in korejski interesi — in pridružili se, jim bodo se Američani, takrat bo samo od sebe vzniklo vprašanje:

"Cigaj je Vzhod?" In nihče ne ve, če se bo ta problem reševal s silo ali na kakšen drug način, ki noče imeti s silo nič skupnega.

BANOVČEVI KONCERTI.

26. januarja: Claridge, Pa.
2. februarja: Moon Run, Pa.
23. februarja: Cleveland - Newburgh, Ohio.

18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).

25. maja: Milwaukee, Wis.

2. junija: Calumet, Mich.

Naselbini, ki žele imeti koncerte, naj naslovijo svoje diplome na:

* Svetoar Bonovec,
442 National Ave., Milwaukee, Wis.

VAŠ JEZIK PO- VE TO

Ako vaš želodec ni v redu ali vnet, vam to jezik pokaže na okusu in zdravju in ta klice po zdravilu, ki bo odpravilo to nevarnost.

TRINERJEVO GRENKO VINO je upravista zdravilo, ki ga potrebuje. Ono vredi vaš želodec in njega simptome, kot slab appetit, ne-prebavost, glavobol, zaprtnico, nervoznost, zgubo spanca in občutek splošne oslablosti. Njegova vsebina (casca in druga zdravilna, zelišča, ter kalifornijsko ru-devo) govore sami zase. V vseh lekarnah. Vorace dobite od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Dept. 72

Ime
Ulica
Mesto, država

Najboljši požar.

v

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tobaka v velikem slogu. Končno je odkrila nje glavno skladiste. Nahajala se je v veliki moči v Bergam, v vilajetu Aidinu. Na pričnici, v mihrabu (molilni duplini) in sploh na vseh največjih mestih močje, ki so se zdeli tihotapec varni pred policijskim nosom, je ta nos izvral velike množine tobaka. Policia je ob tej prilikli arretirala tudi poglavarja tihotapeke toipe, močjega imama Šefketa.

Najboljši požar.

Že osem mesecev trajal požar na romunskem petrološkem polju v

zvezdno zgodovino.

Duhovnik — tihotapec.

Turska policija se je trudila že več let, da bi prišla na sled tihotapečki topli, ki je uganjala tihotapečje tob

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Varninja:

v platno vezano

v fino platno

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Rajski glasovi:

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Skrbi za duše:

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Sveti Urša (z debelimi črkami):

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Rečnik srca mala:

v platno vezano

v celofan vezano

v fino usnje vez..

Hrvatski molitveniki:

(za mladine)

Chili's Prayerbook:

v hrvatsko platnice vezano

v holo kost vezano

Key of Heaven:

v usnje vezano

v najfinje usnje vezano

(Za odrade)

Key of Heaven:

v fino usnje vezano

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano

Ave Maria:

v fino usnje vezano

POUČNE KNJIGE:

Atheodnik slovenski

Angleško slovensko berilo

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk)

Angeljaka služba ali nauk kako se naj utre k s. malli

Boj nadaljivim boleznim

Cerkniško jezero

Do Ohrida in Bitola

Domedi živinodravnik, trd. vez.

Domedi živinodravnik, brok.

Domedi zdravnik po Knalpu:

trd. vez.

broširano

Domedi vrt

Govadreja

Gospodnjivje

Hitri računar

Jugoslavija, Melik 1. zvezek

2. zvezek, 1-2 smopč

Kleistarstvo (Skalicky)

Kratka sebka gramatika

Kujica o losem vedenju:

trd. vezano

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov

Kako se postane državljan Z. D.

Kako se postane ameriški državljan

Kujiga o dosegem vedenju

Kat. Katalizem

Liberalizem

Materija in energetika

Matl: Materinstvo

Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka

Mladosten, I. zv.

. . . (ta zvezka skupaj 99)

Mlekartstvo

Nemško-angelski tolmač

Najboljši slov. Kuharica, 688 str.

lepo vez. (Kalinšek)

Nasveti za blisko in dom, trd. vez.

Nade gebe, s slikami, Navodila za spoznavanje učilnih in strupenih gob

. . . 1.40

Nemščina brez nitičja:

1. del

2. del

Nemško-slovensko slovar

Najvejši spisovnik ljubljanskih in drugih pisem

Slovensko nemški slovar

Ojazni beton

Obrazno knjigovodstvo

Perminarstvo, trd. vez.

Perminarstvo, brok.

Prva štanka, vez.

Pravna pomoč, Dr. M. Rus

Pravila za oljke

Priznjevanje perila po števini mori s vzorci

Pohodne metanje na alkoholski podlagi

Praktični računari

Pravo in revolucion (Pitanje)

Predstavniki in lečnici utemeljili rumeške dejavnosti

Redni slov-nemški in nemško-slov. slovar

Radio, emisija poklic in Radio teh. učila, vezano

broširano

. . . 1.75

Računar v kronske in dinarski večji

. . . 75

Slovenčenje

. . . 50

Slike iz življenja, trdo vezana

. . . 90

Slovenska narodna mladina, obseg 452 strani

. . . 1.50

Spretna kulinarica, trdo vezana

. . . 1.45

Svetlo Plismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana

. . . 3

Sadno vino

. . . 40

Sposna nevarnost

. . . 25

Sadje v gospodinjstvu

. . . 75

Učna knjiga in berilo laškega jezika

. . . 65

Uvod v Filozofijo (Veber)

. . . 1.50

Veliki vsevede

. . . 80

Veliki slovenski spisovnik trgovskih in drugih pisem

. . . 2.25

Vesoljna knjizica

. . . 50

Zdravilna zelista

. . . 40

Zel v plevi, slovar naravnega zdravilstva

. . . 1.50

Zbirka domačih zdravil

. . . 60

Zgodovina Umetnosti pri Slovenih, Hrvatih in Srbljih v Srbiji

. . . 1.90

Zdravje mladih

. . . 1.25

Zdravje v obolenju v domači hiši, 2. zv.

. . . 1.20

Znanost in vera (Veber)

. . . 1.50

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika, novosti dobra, domača najboljše

Agimat (Kersnik) brok.

Andrej Hofer

Arsene Lupin

Beneška vedeževalka

Delgrajski biser

Bell mecenec

Bele moči, malo jutrek

Balkansko-Turška vojska

Balgarska vojska, s slikami

Boj in zmaga, povest

Borat s elegantom pri sv. Roku

Blaginja Velikega vojvode

Boy, roman

Burska vojska

Bilka (Marija Kmetova)

Boštjan dnevnik

Božični darovi

Božična pot na Smarno goro

Božična pot na Bledu

Cankar:

Grešnik Lenard, brok.

Mimo življenja

Mrivo mesto

Romantične duše

Cvetke

Cesar Jožef II.

Cvetinja Borovska

Carovnica

Cebelica

Črtice iz življenja na kmetih

Drobiz, in razne povesti

šp. Milčinski

Darovana, agodovinska povest

Deide Eliza

Dalmatinške povesti

Dolga roka

Do Ohrida in Bitola

Doli z orezjem

Don Kiser in La Manche

Dve stiki — Njiva, Starca — (Meško)

Dobrica Orleanska

Duhovni bolj

Dede je pravil; Marinka in Skrateljki

Ellizabeta

Najdenka.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Mladi pastor ni odmaknil od obraza sestre oči, dočim je čitalo to in menjajoča se rdeča in bledota sta mu pojasnili vse!

Ker je mopalata ter se vedno držala listek v rokah, jo je vprašal zelo vsljivo:

— No, kaj, Ebba?

Zaljutni in očitajoči ton v njegovem glasu jo je zadel globoko.

— Kristel, kar je pisano tukaj, — je tako grdo... Jaz in Hanon svajajo zaročen! On pa noče, da bi o tem že govoril! Njegove starše je treba fele polagoma priraviti! — je izgovorila, vsa solzna. Bila je namreč popolnoma iz sebe.

— Ali je to resnica, mala? — je vprašal Kristel, ljubezni poln. Obzira je moral ravnatil z neizkušeno sestrico. Kdo ve, kaj vse ji je načrtev! Hanon in v svoji nedolžnosti je ona seveda vrgela.

— Da, Kristel, kaj pa misliš drugače?

Odkrito in pošteno ga je Ebba pogledala. Kot rosne solzice so se vedno oprijemale solze njenega lica.

Poznal je svojo sestro. Govorila je resnico. Čista in nedolžna je bila, kot nedolžnost sama in raditev ji ni smel niti očitati, niti jo svartiti. Kajti kaj je namreč vedela o življenu, ko je vendar vzrasla in majhne vase, skrbno zastrašena od staršev!

S točilnimi besedami ji je obrazložil, da so starši sicer dočri in velikodušni, da pa ne morejo nikdar dovoliti zaroke nju edinemu sinu & njo! Oni žele le stanu primernih zvez za svoja otroka! Njegov glas je trezel in zadnje besede so zvenele posebno trobno.

— Ah, Kristel, — je ihstela sestra. — Hanno misli drugače kot njegovi starši. — Tudi Inga. — Inga ljubi namreč tebe!

Mladi pastor je zarel.

— Ebba, kako prideš na to?

— Kaj takega človek hitro zapazi, Kristel! Kako me je vedno izpravljala po tebi! In zakaj je tako nerada v Draždanih ter si vedno želi biti zopet na svoji grajski v Reinshagenu? Le raditega, ker si ti takuj!

Pastor je odklonil to z izmučeno krenjno.

— Ve, milade dekle zvarite skupaj romane ter uživate pri tem, da jih same doživite! — Cutite se srečnim v nesrečni ljubezni! Pazi, prihodnjih bo prislo namreč naenkrat sporočilo, da se je zaročila s kakim stanovskim tovarišem!

Ebba pa je živahnno zmajala z glavo.

— To je izključeno! Predobro namreč poznam Ingo!

Pastor pa se ni uklonil njenim besedam. Krog njegovih izrazitih ustnic je poletel mučen utis. Prijet je Ebbo zopet za roki.

— In ti, malo Ebba, mi moraš obljubiti, da se boš umikala grofu Hannu Reinshagenu! Hodi z njegovih poti! Ne spravljaj se ljudem v usta. Nicedar bolj razdrobljivega in obenem nedomestljivega ni kot je deklica čast! Varuj tudi navideznost! Ne veruj njegovim obljubam! Ceprav je morda zaljubljen vate, ne more misliti resno na poroko in Izblimkovanju! Ti more le škoditi! Njegova ljubica vendar noče postati? — Otrok, ti se ne poznaš sveta ter moških!

Besed brata so padale kot udarci kladiva na njeno srce.

Kristolec besede so bile zanjo kot evangelij in upoštevala jih je tudi toliko. V sedanjem slučaju pa ni nikakor poznal Hanna. Hanno je ljubil ter misli tudi tudi resno. Naenkrat pa so jo obšle nenadne bojazni. Kaj, če bi imel Kristel prav? Takoj pa je zavrgla to misel. To ni smelo biti, preveč dobro je namreč poznala svojega Hanna!

Kristel je pobežal lice Ebbe, — kajti smilila se mu je. Hanno Reinshagen ni imel nikakor prav, da je zmotil duševni mir Ebbe in raditev se je pričel srditi nanj. Mogoče pa bi bilo vseeno dobro, ce bi Ebba odzila za nekaj časa. Tako pestili vtiči bi navalili v Draždanih, njeni duci, da bi bila gotovo potisnjena v ozadje misel na Hannoja. Njeno ljubezen do njega ni bila ničesar drugega kot romantična srujarja, pospečna od enolikosti vaškega življenu!

* — To ostane med nama, Ebba! Starišem ne poveva ničesar o tem pismu. Ti pa bo razumna, kaj ne? Boli me, da sem ti moral storiti zlo, malo sestrice. Kdo pa je mogel pisati pismo?

— Prav gotovo prihaja od Lote Mahler. — je hitro pripomnila Ebba.

— Ničesar pa ji ne moremo storiti. V pismu ne stoji ničesar žaljivega.

— Pomiri se, Kristel. Ona je zelo zlobna ter bi jo le zelo veselilo, če bi ji ti kaj očital. Priznala pa ni nikdar, da je bila ona povzročiteljica tega pisana. Prav gotovo ima dosti prijateljev v mestu, ki bi gotovo to zadnje preskrbil. Ustvarjana bo jasnost, Kristel! Zaenkrat pa se ti zahvalim, da mi nisi mogel zaupati ničesar slabega in da me ne smatraš za lahkoumijošeno in zlobno...

— Draga, malo Ebba, ti vendar veš, da si mi najdražja in da sniram za svojo sveto dolžnost obvarovati te vsega zlega! Jaz bi govoril tudi s Hannom Reinshagenom!

Ne, ne, za božjo voljo, ne, Kristel! — je ugovarjala ter zardela od sramu.

Vse to je bilo tako nežno, da ni preneslo nikake dotaknitve. Prinajdeno je ickala ter položila glavo na prsa pastorja, ki ji je nežno glasili njene svete lase. Njegove oči pa so zrle žalostno skozi okno na zaneseno polje, kot da vidijo v daljavi nekaj lepega, nedosegljivega.

*

Za gospa Lenc ni bilo ničesar nadalje sumljivega, ko je prišel na slednjega dežela z zgradu Reinshagen službenik s pismom za gospodinico, v katerem je prosil za obisk Ebbe, ker ne more nujnika iti v vas radi revmatizma ter bi se rada z Ebbo dogovorila vsakovrsne stvari.

— Gotovo boš šla, Ebba, — je rekla gospa Lenc. — Takoj po kosišu bei cdala ter se lahko vrneš k kavi, ko se bo stennilo. Mogoče ti bo prišel Kristel nasproti.

Ebba je postala čudno bleda ter je hotela izprva ostro ugovarjati, kajti takoj je vedela, da je Hanno položil služkinji te besede v usta. Hitler pa se je premisnila, — kajti sedaj se ji je nudila prilika, da mu po vse o anonimnem pismu na Kristela, za katero je moral na vsak način vedeti.

To plamo jo je zaledovalo noč in dan in potrebovala je vse samobrambe, da se ni izdala, kako nesrečno in ponizano se je čutila pravzaprav v svoji notranosti.

Cim bliže je prihajala Ebba gradu, tembolj počasni so postajali njeni koraki. Zdela se ji je, kot da vse svinčene uteži na njenih nogah.

Cesar se je bala na poti ter obe nem želela, se je dejanski zgodilo, ko je prišla v park. Hanno ji je namreč prišel nasproti. Njegove oči so zadostno žarele, kakor hitro jo je zagledal. Nosil je kožuhast lovski jopič in na prsi mu je visel daljnogled.

— Jaz sem te videl že od daleč, draga, ko si prisla iz vasi. Vsaki tvoj korak sem zaledoval...

Pri tem je pokazal na svoj daljnogled.

— V svojem veselju sem stopil bliže in sedaj sem tukaj! Kako počasi si hodila! Ali se merda bojš svojega Hanna?

Njenega odgovora ni niti prislikoval. Vzel jo je enostavno v svoji roki ter jo poljubil na sveča lica, ki so se nekoliko umikala.

(Daleje prihodnjije.)

V DEŽELI VZHAJAJOČEGA SOLNCA

Ni dežele na svetu, ki bi odčitovala toliko romantične in poezije kakor Japonska. Povzdij Japoncev v kulturnem življenu jih ni prav nič odduljil njih narodnim šegam in občajem. Ostanki stare kulture so se ohranili do današnjega dne deloma zaradi vere, deloma iz tradičije. Celo evropski Japonec je podvržen vražiam in se zvesto drži v tualnega postopka, preden prime za delo. Isto stori tudi potem, ko je delo končalo. Baš ti ostanki stare japonske kulture obdajajo Japonca z dihom romantične. Nam Evropcem manjka prilagodljivosti, da bi popolnoma domeml psiho izven-evropskih ljudstev. Japonska in njeni hokus-poskusi so nam uganika, ki je bomo nikoli razrešili do kraja. In sicer uganka, spriči kateri nas obletavajo najrazličnejše predstive. Te stvari skušamo doumeti s čustvom, z znamenja pa jih ne moremo zapasti.

Kabot je zelo enolična in ne teče gladko, temveč se zatika. Gostitelj pa zato na to, da tuječ čim manj izve o njem in Japonski. Na neposredna vprašanja odgovarja po ovinilih in zelo nedoločeno. Japonec

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

dejo med njim idekllice visokga rodu in čisti. To so dekleta, ki so jih starši kot mlade deklice prodajajo v čajarni, kjer so doble poduk v glasbi in lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze še svoj vrt, ki stoji poleg hiše. V njem rastlo pritlikava drevesa, tam so majhna jezerca, umetne rečice, majkjeni mostički, pisane loke, katerih se Japonec preteko veseli. Iz papirne hiše se medtem še vedno razlega godba, japonske melodije, iz katerih vre melanolihija, netzpoljnina ljubezen in pričakovanje ter hrepnenje.

Japonska je za nas uganka, metulj, ki leta od cvea na svet in se nasrka iz vsake čašice medu, pri tem pa je zmanj trud vsakogar, ki je squšal ujeti.

odloži težo svojega telesa na blazine, s katerimi so podložene klopki. Okoli peti posede vse družbo čepe v krogu in Japonec prodajuje v lepih umetnostih. Medtem ko se razlega glasba, Japonec posredno posluša govor muzike pri tem pa kadi pipico, čije glavica je kmaj tako velika kakor konec cloveškega prsta.

Preden se gost poslovil, mu gostitelj razkaze š